

Sprawozdanie Oddziału Lubelskiego PTF z działalności w r. 2011

W roku sprawozdawczym 2011 głównymi formami prowadzonej działalności były:

1. Wykłady naukowe:

1. Mgr Adrian Pacek, Instytut Fizyki UMCS, „Analiza izotopowa litu w wodach naturalnych” , 31 marca 2011r.
2. Prof. Tomasz Goworek, Instytut Fizyki UMCS, „Maria Skłodowska – bardziej prywatnie”, 16 czerwca 2011r.
3. Dr hab. Janusz Sadowski, MAX-IV Laboratory, Uniwersytet w Lund i IF PAN Warszawa, „GaMnAs – półprzewodnik ferromagnetyczny; otrzymywanie, właściwości i wykorzystanie w nanostrukturach spintronicznych”, 1 grudnia 2011 r.
4. Prof. Nicholas L. Dmitruk, dr Sergii V. Mamykin, Institute of Physics of Semiconductors NAS of Ukraine, Kijów, 8 grudnia 2011 r.

3. Konkursy i turnieje wiedzy fizycznej dla uczniów:

Przeprowadzono VI doroczny konkurs „Rok przed maturą”, zachęcający uczniów do wyboru fizyki jako przedmiotu na egzaminie maturalnym. W etapie szkolnym wzięło udział ok. 900 uczniów w 60 szkołach województwa lubelskiego. Finał konkursu odbył się w czerwcu 2011 w Instytucie Fizyki UMCS z udziałem 103 uczestników z 46 szkół. Ufundowano nagrody dla laureatów.

4. Pokazy doświadczalne z fizyki:

52-te „Pokazy z Fizyki” odbyły się w dniach 5-27 września 2011 r. Podczas nich demonstrowano 4 zestawy doświadczeń: „Prąd elektryczny” (mgr Juliusz Ciemniowski, mgr Krzysztof Kiszczak), „Promieniowanie i promieniotwórczość” (dr Tomasz Kwapiński, dr Zbigniew Surowiec, mgr Paweł Wnuk), „Fizyka latania” (dr Andrzej Drożdziel, mgr Krzysztof Pyszniak), „Rezonanse” (dr Marcin Turek, dr Artur Wójtowicz). Pokazy obejrzało około 20 000 uczniów z nauczycielami.

W r. 2011 w Auli Fizyki pracownicy Instytutu Fizyki UMCS wykonali dodatkowo kilkanaście prezentacji doświadczeń z fizyki, w których uczestniczyli uczniowie szkół z regionu lubelskiego.

5. Udział w organizacji Dni Nauki, Festiwali Nauki, Jarmarków Fizycznych, Pikników Naukowych:

W ramach Lubelskiego Festiwalu Nauki przeprowadzono otwarte pokazy fizyczne w Instytucie Fizyki we wrześniu 2011 r. dla ok. 300 osób. Juliusz Ciemniowski i Krzysztof Kiszczak brali udział w XV Pikniku Naukowym w Warszawie.

5. Nagrody Polskiego Towarzystwa Fizycznego

Dwóch członków Oddziału zostało laureatami nagród Polskiego Towarzystwa Fizycznego:

Główną nagrodę naukową PTF – medal Mariana Smoluchowskiego za rok 2011 otrzymał prof. dr hab. Krzysztof Pomorski z UMCS w uznaniu za całokształt osiągnięć w dziedzinie teorii dynamiki jądrowej.

Mgr Mirosław Trociuk otrzymał medal oraz nagrodę I stopnia im. Grzegorza Białkowskiego dla wyróżniających się nauczycieli w roku 2011.

Mgr Adrian Pacek, doktorant Instytutu Fizyki UMCS w r. 2011 został laureatem nagrody im. Prof. Włodzimierza Żuka za pracę magisterską „Analiza izotopowa litu w wodach naturalnych”.

6. Współorganizacja z ZG PTF Zjazdów Fizyków Polskich

W dniach 4-9 września 2011 r. odbył się XLI Zjazd Fizyków Polskich, zorganizowany przez Polskie Towarzystwo Fizyczne i Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej we współpracy z Politechniką Lubelską, Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie oraz Instytutem Agrofizyki Polskiej Akademii Nauk. W Zjeździe wzięło udział 350 osób (uczestnicy, zaproszeni wykładowcy i goście). Zagranicznymi gośćmi Zjazdu byli przedstawiciele dziesięciu organizacji skupiających fizyków z Europy, USA, Chin i Japonii, w tym prezesi towarzystw fizycznych z Białorusi, Japonii i Ukrainy oraz vice-prezes Europejskiego Towarzystwa Fizycznego.

Otwarcie Zjazdu odbyło się w Auli Wydziału Prawa i Administracji UMCS w poniedziałek 5 września o godz. 9.00. Wśród przybyłych gości znajdowali się między innymi: Prezydent Lublina, Biskup Lubelski, władze rektorskie uczelni lubelskich i przedstawiciele urzędu wojewódzkiego i marszałkowskiego. Po ceremonii otwarcia prezes PTF profesor Wiesław A. Kamiński wręczył nagrody Polskiego Towarzystwa Fizycznego. Główną nagrodę naukową PTF – medal Mariana Smoluchowskiego otrzymał prof. dr hab. Krzysztof Pomorski z UMCS w uznaniu za całokształt osiągnięć w dziedzinie teorii dynamiki jądrowej. To prestiżowe wyróżnienie jest tym bardziej cenne, że jest to pierwszy taki medal dla przedstawiciela ośrodka lubelskiego. Z przyjemnością wysłuchaliśmy wykładu Laureata zatytułowanego „O Fizyce Prawie Wszystkiego w sto lat od odkrycia jądra atomowego”.

Zjazd lubelski odbywał się w uroczystości obchodzonego roku Patronki naszego Uniwersytetu, co zostało zaakcentowane wykładem inauguracyjnym Zjazdu zatytułowanym: „Wielkość Marii Skłodowskiej-Curie”. Wykładowca - prof. dr hab. Andrzej K. Wróblewski z Uniwersytetu Warszawskiego, wybitny fizyk i historyk nauki w pasjonujący sposób przybliżył słuchaczom postać Uczzonej. Tego samego dnia uczestnicy Zjazdu wzięli udział w otwarciu obszernej i interesującej wystawy jej poświęconej w Muzeum UMCS.

Odbywający się co 2 lata od r. 1923 Zjazd Fizyków Polskich jest głównym forum skupiającym przedstawicieli wszystkich dziedzin fizyki uprawianych w Polsce. Po raz trzeci w historii zjazdów jego organizację powierzono ośrodkowi lubelskiemu. Odnotowaliśmy żywe zainteresowanie uczestników prezentacją wyników swoich badań na Zjeździe w Lublinie, o czym niewątpliwie świadczy duża liczba wystąpień. Przedstawiono w nich najnowszy stan

wiedzy w różnych dziedzinach fizyki, osiągnięcia polskich badaczy na tle światowych oraz perspektywy na przyszłość.

W tym roku, oprócz 15 wykładów plenarnych wspólnych dla wszystkich uczestników Zjazdu, wygłoszonych zostało 112 referatów w ramach następujących popołudniowych sesji specjalistycznych:

1. Astrofizyka i fizyka cząstek elementarnych
2. Agrofizyka
3. Fizyka ciała stałego
4. Fizyka jądrowa
5. Energetyka jądrowa
6. Fizyka atomowa, molekularna i optyka
7. Fizyka medyczna i biofizyka
8. Fizyka materii miękkiej
9. Fizyka plazmy
10. Informatyka kwantowa
11. Kosmologia i grawitacja
12. Popularyzacja i nauczanie fizyki.

Odbyła się też sesja plakatowa, na której przedstawiono 57 prac.

Nad doбором tematyki naukowej oraz wykładowców XLI Zjazdu Fizyków Polskich czuwał 22-osobowy Komitet Naukowy pod przewodnictwem prof. dr hab. Karola I. Wysokińskiego. Komitet Organizacyjny Zjazdu liczył 24 osoby (przewodniczył dr hab. Jerzy Żuk).

Obrazy plenarne Zjazdu odbywały się codziennie od rana w Auli Wydziału Prawa i Administracji UMCS, natomiast równoległe sesje specjalistyczne – po południu w salach Wydziału Ekonomicznego naszej Uczelni. Po raz pierwszy w historii zjazdów miała miejsce Sesja Agrofizyki. Była to sesja wyjazdowa w Instytucie Agrofizyki PAN na Felinie, połączona z pokazem eksperymentów oraz zwiedzaniem instytutu.

Silny nacisk w trakcie obrad Zjazdu położono na zagadnienia nauczania i popularyzacji fizyki. Oferta programowa w tym zakresie była bogata i obejmowała łącznie 21 referatów w ciągu 3 popołudniowych obrad, połączonych z ożywioną dyskusją i wymianą doświadczeń, przy zauważalnym udziale nauczycieli z Lublina i regionu. Dodatkowo wszyscy uczestnicy Zjazdu mieli możliwość obejrzenia 52-ich Pokazów z Fizyki – największej i najstarszej w Polsce, bo odbywającej się od 1953 roku tego typu imprezy. Dużym zainteresowaniem zwiedzających cieszyło się też unikalne w Kraju Muzeum Fizyki oraz seanse w przewoźnym planetarium.

Uczestnicy Zjazdu zwiedzili także Wyższą Szkołę Oficerską Sił Powietrznych oraz fort w Dęblinie lub też wzięli udział w wycieczce do pałacu w Kozłowie. Zorganizowano dla nich także koncert Zespołu Tańca Ludowego UMCS, który cieszył się dużym zainteresowaniem. Dodatkowo, już po zakończeniu Zjazdu odbyła się fakultatywna wycieczka do Lwowa połączona ze złożeniem wieńców przy pomniku polskich profesorów na Wzgórzach Wuleckich oraz na Cmentarzu Orłąt Lwowskich.

Na podkreślenie zasługuje liczny udział studentów i doktorantów fizyki w pracach związanych z obsługą XLI Zjazdu. Dzięki daleko idącemu zaangażowaniu bardzo wielu osób Zjazd Fizyków Polskich stał się miejscem wszechstronnej prezentacji aktualnego dorobku i kierunków rozwoju polskiej fizyki a spędzone w Lublinie dni zjazdowe pozostały w dobrej pamięci uczestników.

Materiały zjazdowe zostały wydane drukiem w nakładzie 500 egzemplarzy oraz umieszczone na stronie internetowej Zjazdu. (<http://www.ptf.umcs.lublin.pl/zjazd/>)

10. Nominacja kandydatów do nagród PTF:

Zarząd Oddziału Lubelskiego nominował z powodzeniem dwóch członków Oddziału do nagród Polskiego Towarzystwa Fizycznego.

Główną nagrodę naukową PTF – medal Mariana Smoluchowskiego za rok 2011 otrzymał prof. dr hab. Krzysztof Pomorski z UMCS w uznaniu za całokształt osiągnięć w dziedzinie teorii dynamiki jądrowej.

Mgr Mirosław Trociuk otrzymał medal oraz nagrodę I stopnia im. Grzegorza Białkowskiego dla wyróżniających się nauczycieli w roku 2011.

11. Inne formy prowadzonej działalności:

Oddział Lubelski PTF ufundował nagrodę im. Prof. Włodzimierza Zuka za najlepszą pracę magisterską w dziedzinie spektrometrii mas. Jej laureatem w r. 2011 został mgr Adrian Pacek za pracę „Analiza izotopowa litu w wodach naturalnych”.

Oddział Lubelski PTF ufundował w r. 2011 dla 3 osób semestralne stypendia im. Profesora Wacława Staszewskiego dla najlepszych studentów I i II roku studiów fizycznych I stopnia.

Oddział Lubelski w r. 2011 przyznał wsparcie finansowe kilku osobom prowadzącym zajęcia „Fizyka na szóstkę” dla uczniów szkół ponad-gimnazjalnych zainteresowanych fizyką. Zajęcia te mają pomóc im w przygotowaniach do startu w Olimpiadzie Fizycznej.

Oddział Lubelski w r. 2011 przyznał wsparcie finansowe Kołu Naukowemu Studentów Fizyki, działającemu przy Instytucie Fizyki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Samorządowi Studentów Wydziału Matematyki Fizyki i Informatyki na organizację Ogólnopolskiej Studenckiej Konferencji pt. „Nowoczesne Metody Doświadczalne Fizyki i Chemii”.

Lublin, 25.02.2012 r.

Sekretarz Oddziału Lubelskiego PTF

Przewodniczący Oddziału Lubelskiego PTF

Mgr Janusz Filiks

dr hab. Jerzy Żuk, prof. UMCS